

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. วิเคราะห์ความยากง่ายของการอ่านและเขียนคำภาษาไทย ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ
3. เพื่อศึกษาข้อบกพร่องทางการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล
 - 1.1 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2543 จำนวน 7 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 120 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการสอบโดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อตรวจสอบแก้ไขแล้วได้ปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ได้รับแบบทดสอบคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความยาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัดส่วน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 120 คน คำที่นำมาทดสอบครั้งนี้ จำนวน 150 คำ ปรากฏว่าในระดับความสามารถทางการอ่านและการเขียน ความยากง่ายทางการอ่านและการเขียน และข้อบกพร่องทางการอ่านและเขียนต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่าน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถทางการอ่านในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 86.84 ของจำนวนคำทั้งหมด ซึ่งนักเรียนที่อ่านคำได้ร้อยละ 80.66 ขึ้นไปมีจำนวน 93.33%

2. ความสามารถทางการเขียน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถทางการเขียนในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 74.63 ของจำนวนคำทั้งหมด ซึ่งนักเรียนเขียนคำได้ร้อยละ 74.00 ขึ้นไปมีจำนวน 59.16%

3. ค่าความยากง่ายทางการอ่านและเขียน

3.1 คำอ่านที่กำหนดส่วนใหญ่อยู่ในระดับง่ายมาก คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาระดับง่ายคิดเป็น ร้อยละ 12.67

3.2 คำเขียนที่กำหนดส่วนใหญ่อยู่ในระดับง่ายมาก คิดเป็นร้อยละ 76.00 รองลงมาระดับง่ายคิดเป็น ร้อยละ 17.33

4. ข้อบกพร่องทางการอ่านและเขียน

4.1 ข้อบกพร่องทางการอ่าน ลักษณะการอ่านคำผิดของนักเรียน

คำที่อ่านยาก นักเรียนอ่านผิดความหมาย (0.47) รองลงมาคือ อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน (0.38)

คำที่อ่านง่าย นักเรียนอ่านผิดความหมาย (0.28) รองลงมาคือ อ่านผิดทั้งคำและอ่านผิด(ใช้แนวเทียบผิด) (0.16)

คำที่อ่านง่ายมาก นักเรียนอ่านผิดความหมาย (0.06) รองลงมาคืออ่านผิด (ใช้แนวเขียนผิด) (0.05)

4.2 ข้อบกพร่องทางการเขียน ลักษณะการเขียนคำผิดของนักเรียน

คำที่เขียนยาก นักเรียนเขียนผิดไม่ทราบความหมาย (0.35) รองลงมาเขียนผิดบางส่วน (ตก/เพิ่ม) (0.27)

คำที่เขียนง่าย นักเรียนเขียนผิดไม่ทราบความหมาย (0.19) รองลงมาเขียนผิดบางส่วน (ตก/เพิ่ม) (0.14)

คำที่เขียนง่ายมาก นักเรียนเขียนผิดไม่ทราบความหมาย (0.07) รองลงมาเขียนผิดบางส่วน (ตก/เพิ่ม) (0.05)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ จังหวัดแม่ฮ่องสอน นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่านและเขียน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านคำภาษาไทยอยู่ในระดับ ดีมาก (4) และการเขียนในระดับ ดี (3) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนส่วนใหญ่ได้มีประสบการณ์ในการเตรียมความพร้อมภาษาไทยในชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดีขึ้น ด้านครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญในด้านการสอนโดยเน้นเด็กนักเรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนมากขึ้น และประกอบกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ทางโรงเรียนได้จัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษา มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และมีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยใช้จานดาวเทียมและในหมู่บ้านของนักเรียนมีวิทยุ เอ.เอ็ม เอฟ.เอ็ม และโทรทัศน์ ซึ่งใช้พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) และไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้เด็กนักเรียนได้ดู ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ภาษาไทยเป็นประจำ ได้ส่งผลทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางภาษาไทยทางอ้อม ต่อการเรียนรู้ภาษาไทยในห้องเรียนของนักเรียนมีการพัฒนาดีขึ้นตามไปด้วย ผลการค้นพบนี้สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยโดยรวมของนักเรียนชาวไทยภูเขาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจ (โปรดดูภาคผนวกหน้า 86) ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาของ ไฮเมอร์ (Hymer, 1963 อ้างใน พัชรี วรจรัสรังสี, 2542, หน้า 56) ได้พบว่า คำที่สะกดถูกมักเป็นคำที่ นักเรียนเคยเห็นมาก่อน แต่ถ้าเคยเห็นคำนั้นมาก่อนแล้วยังสะกดผิดอีก อาจเป็นเพราะมีความเลินเล่อสะเพร่าในการเขียนสะกดคำ หรือขาดความระมัดระวังก็จะทำให้เขียนคำผิดพลาดได้

2. ค่าความยากง่ายทางการอ่านและเขียน

ค่าความยากง่ายทางการอ่านและเขียนของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นค่าในระดับง่ายมาก (0.76-1.00) อาจเนื่องมาจากตัวนักเรียน มีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทย เข้าใจความหมายและโครงสร้างของประโยคที่เขียน ถ้านักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านก็จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียนไปด้วย และครูผู้สอนในปัจจุบันได้พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยได้แก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ภาษาไทยลดลง นอกจากนี้ครูผู้สอนได้หาวิธีการสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน และท้องถิ่นเป็นผลทำให้ครูผู้สอนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยทั้งการอ่านและเขียนแก่เด็กนักเรียน

3. ข้อบกพร่องทางการอ่านและเขียน

3.1 ข้อบกพร่องทางการอ่าน พบว่า คำที่อ่านยากนักเรียนอ่านผิดความหมายและออกเสียงไม่ชัดเจน คำที่อ่านง่ายและอ่านง่ายมาก นักเรียนอ่านผิดความหมายอ่านผิดทั้งคำ และอ่านผิด(ใช้แนวเทียบผิด) ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อบกพร่องทางการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่อ่านคำผิดความหมายอาจเนื่องมาจากนักเรียนเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ ซึ่งเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองและเรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2525, หน้า 67-75) ได้ศึกษาไว้ว่า ภาษาลีซอ ไม่มีตัวสะกด ไม่มีตัวควบกล้ำและเสียงวรรณยุกต์ บางคำในภาษาไทย เมื่อไปเรียนภาษาไทยจึงทำให้มีข้อบกพร่องในการเรียน เช่น ไตรรงค์ พักผ่อน หิว ซึ่งประสงค์ ราชณสุข และคณะ(2519, อ้างในสนิท สัตโยภาส, 2531, หน้า 46) ได้ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขการพูดของเด็กชาวเขา พบว่า เด็กชาวเขาทุกคนพูดไม่ชัด และอ้อมกุกัย ไชยมงคล (2529) ได้ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวเขาพบว่าเด็กชาวเขาจะมีปัญหาการออกเสียงไม่ชัดและออกเสียงไม่ตรงตามตัวสะกด

3.2 ข้อบกพร่องทางการเขียน พบว่าคำที่เขียนยาก ง่าย และง่ายมาก ของนักเรียนเขียนมีข้อบกพร่องคือเขียนผิดไม่ทราบความหมายและเขียนผิดบางส่วน (ตก/เพิ่ม) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อบกพร่องในตัวผู้เรียนและวิธีสอนของครูไม่ถูกต้อง สอดคล้องกับประเทือง คล้ายสุบรรณ (2530) ได้กล่าวถึงข้อบกพร่องของผู้เรียนไว้ว่า เพราะออกเสียงผิด(ใช้แนวเทียบคำ) ไม่ทราบความหมายคำ และไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา เช่น เจียบ แข็งแรง โรงอาหาร และสอดคล้องกับ ฮิลเดรท (Hildreth, 1956 อ้างใน บุญเริ่ม สุจินดา, 2541) ได้ศึกษา ข้อบกพร่องไว้ว่ามีข้อบกพร่องในตัวผู้เรียนคือความไม่สมประกอบการสมองและร่างกายและข้อบกพร่องทางวิธีสอนคือใช้วิธีสอนไม่ถูกต้องอุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสม และพัชร วีรจรัสรังสี (2542, หน้า 56) ได้ศึกษาและอธิบายไว้

ว่าคำสะกดยากสำหรับนักเรียนเป็นคำที่มีหลายพยางค์ ซึ่งเป็นคำยากในการจดจำเพราะความยาวของคำ และเป็นคำที่นักเรียนไม่ค่อยคุ้นเคย รวมทั้งคำที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นคำที่นักเรียนจะไม่ค่อยได้พบเห็นหรือไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะความยากง่ายของคำขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียน ถ้านักเรียนได้พบเห็นคำเหล่านั้นมาก่อน และได้รับการฝึกฝนในการเขียนคำนั้นมาอย่างดีจนนับได้ว่ามีประสบการณ์สูง ก็จะสามารถเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง ดังผลการศึกษาของ ไฮเมอร์ (Hymer, 1963, อ้างใน พัชรี วรจรัสรังสี, 2542 หน้า 56) พบว่า คำที่สะกดถูกมักเป็นคำที่นักเรียนเคยเห็นมาก่อน แต่ถ้าเคยเห็นคำนั้นมาก่อนแล้วยังสะกดผิดอีก อาจเป็นเพราะมีความเลินเล่อสะเพร่าในการเขียนสะกดคำ หรือขาดความระมัดระวังก็จะทำให้เขียนคำผิดพลาดได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวรรณ เกรียงไกรเพชร และคณะ (2524, หน้า 25) ที่ว่าการเขียนสะกดคำผิดพลาดอันเนื่องมาจากสาเหตุหนึ่งก็คือ การเลินเล่อ กล่าวคือเขียนตก เขียนเกิน และเขียนผิดเป็นต้น หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2514, หน้า 12) ได้เสนอแนะไว้ว่าเด็กเขียนสะกดคำผิดเพราะไม่สนใจว่าตนจะเขียนถูกหรือผิด บางคนสะเพร่าเลินเล่อ เคยชินมานานแก้ไขไม่ได้ สุมาลี โกศลสมบัติ (2525 อ้างในจำนงค์ โปธาเกียง, 2538, หน้า 3) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนสะกดคำเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ การที่เราจะเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนั้นไม่ยากเพียงแต่ผู้เขียนใช้ความสังเกต จดจำและฝึกฝนก็จะทำให้สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและรวดเร็ว ส่วนสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ก็มีผลทำให้นักเรียนเขียนสะกดคำผิดเพราะชอบเลียนแบบ เช่น เขียนตามที่ได้เห็นจากป้ายโฆษณาหรือสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ เป็นต้น จรุงรัตน์ กางกัน (2531, อ้างในพัชรี วรจรัสรังสี, 2542, หน้า 56) ได้กล่าวถึงสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเขียนคำสะกดผิดมาจากการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ส่วนมากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกแบบทักษะสัมพันธ์ที่สอน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้สอดคล้องกัน ไม่ฝึกทักษะอย่างจริงจัง ไม่ใช้พจนานุกรมหรือไม่มีพจนานุกรมใช้ ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ของภาษาเพียงพอ ไม่มีการวินิจฉัยเหตุที่ผิดพลาดอย่างมีระบบ ตลอดจนไม่มีการสอนซ่อมเสริมอย่างมีระบบและมีขั้นตอน ครูบางคนไม่เห็นความสำคัญของการเขียนสะกดคำ ทำให้ละเลยการฝึกฝนนักเรียนในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนคำแต่ละคำในลักษณะองค์รวม
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนในลักษณะทักษะสัมพันธ์

3. ครูผู้สอนควรศึกษาความยากง่ายและข้อบกพร่องทางการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นระดับชั้นเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมผู้เรียน

4. คำใดที่เป็นคำที่มีปัญหาสำหรับการเรียนของนักเรียน ควรต้องมีการซ้ำ ย้ำ ทวน หรือมีการสอนซ่อมเสริมอย่างสม่ำเสมอและควรจัดให้มีการคิด ค้นคว้า เพื่อแสวงหาวิธีการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยี หนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดหมายและตัวผู้เรียน

5. ในการเรียนการสอนทุกครั้ง คำที่นักเรียนอ่านหรือเขียนได้ไม่ถูกต้องควรเฉลยทันที และชี้แจงข้อบกพร่อง ข้อสังเกตในการที่จะแก้ไขและจดจำเพื่อให้นักเรียนทราบความสามารถของตน พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนคำของตนให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาหาความสามารถทางภาษาไทยให้ครบทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งนี้เพราะคำบางคำอาจจะเป็นคำยากเพียงทักษะใดทักษะหนึ่งหรือเป็นคำยากในหลายๆ ทักษะก็ได้

2. ควรศึกษาความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาไทย ของนักเรียนเผ่าอื่น ๆ ซึ่งมาจากพื้นฐานที่ต่างกัน เช่น มูเซอ กะเหรี่ยง ม้ง ละว้า